

Ansökningar om medlemskap i föreningen Göteborgs Litteraturhus

Medlemsansökningarna är beredda av styrelsen, beslut om medlemskap fattas av årsmötet den 13 mars 2024. Ansökan består av en text där följande tre frågor ska besvaras:

1. *Vilken huvudsaklig verksamhet bedriver ni idag? Ange även organisationsform och organisationsnummer (om ett sådant finns).*
2. *På vilket sätt skulle ni vilja bidra till att förverkliga föreningens verksamhetsplattform?*
3. *Har ni konkreta programidéer som ni skulle vilja genomföra?*

1. Faktum Sverige AB
2. Tarjameh AB
3. Föreningen Boska – bevarandet av samiska traditioner och folkmedicin
4. Irene publishing (associerat medlemskap)
5. Göteborgs lokalavdelning av Centrum för Marxistiska Samhällsstudier (CMS)
6. High heel publishing (associerat medlemskap)
7. Hegas bokförlag AB
8. Fri press

1. Faktum Sverige AB

1. Vi är Sveriges största gatutidning som når 109 000 läsare varje år (Orvesto). Vi kommer ut med minst 12 nummer/år. Utöver dem släpper vi, sedan fyra år tillbaka en novellsamling: Faktum Novell. I samtliga samlingar medverkar fem kända författare, en Faktumförsäljare samt mellan sju och åtta debutanter som blivit utvalda via en tävling. Av hundratals insända bidrag väljs de bästa novellerna ut med hjälp av en extern referensgrupp. Faktum Novell har sålt slut varje år, cirka 10 000 exemplar.

Faktum bedriver affärsverksamheten i ett aktiebolag, Faktum Sverige AB (orgnummer 556655-1718) där styrelsen arbetar ideellt och inget aktiekapital delas ut. All eventuell vinst återinvesteras i verksamheten. Faktum är även en insamlingsstiftelse dit skänkta medel går.

2. För vissa kan det vara ett stort steg att gå in i en bokhandel eller ett bibliotek och där spelar Faktum Novell en roll eftersom den säljs och syns på gatan. En ny målgrupp får möjlighet att läsa berättelser av nya skribenter, men också av etablerade stora namn. Och kanske väcks skrivarlusta hos någon som inte känt det tidigare? Faktum Novell lockar olika åldrar. Förra året medverkade en 14-åring liksom Åsa Moberg. Vi är generation- och klassöverskridande samt integrationsfrämjande eftersom en person som säljer Faktum bidrar med en novell varje år. Vi kan bidra till att öppna Litteraturhuset för människor som kanske inte annars skulle komma.

3. Vi skulle till exempel vilja ha författarsamtal där vi pratar med novellisterna (kända, debutanter samt skrivande Faktumförsäljare) om skrivande, värdet att bli publicerad och novellen som form.

Vi kan ha release av Faktum Novell i Litteraturhuset när den släpps under försommaren. Under Bokmässan kan vi kanske samarbeta på något vis, vi är där varje år. Andra diskussionspunkter vi är nyfikna på och kan bidra med vår erfarenhet är: går det att sälja litteratur på gatan, hur illustrerar man en novellsamling så att text och bild lyfter varandra och hur coachar man en person som man vet har en historia med svårt att få ned den i en novell?

2. Tarjameh AB

1. Vår huvudsakliga verksamhet är översättning mellan arabiska och svenska. Vi fungerar även som plattform för översättare där man ges möjlighet att nätverka och fortbildas. Vårt primära fokus var från början översättning till och från arabiska men vi har idag ett nätverk bestående av översättare av olika SWANA-språk (South West Asia–North Africa) så som somaliska, persiska, dari, kurdiska, etc. Tarjameh AB (med kontaktperson Malin Färdig) är ett aktiebolag, org.nr. 559099-4702. Vi omsätter ca 1 miljon kronor/år och har säte i Malmö.

2. Vår verksamhet kretsar kring litteratur, språk och lärande. Den svenska översättarbranschen är i mångt och mycket centrerad kring romanska och germanska språk och vi strävar efter att vara en motpol till detta och erbjuda översättare av SWANA språk en plats att utbyta idéer och tankar och växa i sitt kreativa skrivande, översättande och litterära kunnande. Vi har också många kontakter inom översättnings-, språk- och litteraturvärlden som vi gärna förmedlar om det är av intresse.

3. Vi önskar ges möjlighet att nyttja Göteborgs Litteraturhus som plats att mötas med våra översättarkollegor; nya som gamla. Vi har idag ett litet men stadigt nätverk med översättare av arabiska, somaliska och persiska. Vi har varit verksamma i Malmö sedan 2017 men har sedan mitten av 2022 successivt tagit ett steg mot Göteborgsregionen. Idag är hälften av våra kollegor bosatta i Göteborg och vi ser ett växande intresse för översättning bland personer som behärskar ett SWANA-språk i Göteborgsområdet. Vi beräknar att anordna 3–4 träffar på Göteborgs Litteratur per år, beroende på efterfrågan och behov. Vi vill erbjuda våra översättarkollegor workshops och föreläsningar i kreativt skrivande och översättning som hantverk. Vi ser också framför oss gemensamma läseträffar där vi tillsammans läser, går igenom och diskuterar litteratur vi översätter eller vill översätta. Om möjlighet finns bjuder vi också gärna in till samtal med SWANA-författare.

3. Föreningen Boska, bevarandet av samiska traditioner och folkmedicin

1. Boska är en ideell förening vilken

- har genomfört projekt bland annat för samisk ungdom.
- tillhandahåller information och gör projekt även om andra grupper av urfolk.
- har publicerat böcker av Åsa Kroik.
- stödjer samer som har bokprojekt och annan kulturell verksamhet.

2. Boska kan tillgodose föreningens verksamhetsplattform med olika arrangemang. Boskas avsikt är att stötta unga samers skrivande och även de som utövar andra konstformer. Boska har även kontakt med urfolk från andra delar av världen och vi hoppas att vi kan arrangera föreläsningar och event kring detta.

3.

- Presentation av och uppäsning ur Elisabeths Frisk diktsamling *Allt är om Livet* och i samband med detta kommer det även bli en konsert med folkmusikinslag.
- Till hösten planeras en presentation av projektet "Bybarnmorska i Guatemala" med ett föredrag om en vistelse bland Mayafolk på landsbygden i Guatemala.

4. Irene publishing (associerat medlemskap)

1. Irene Publishing är en enskild firma (195604252857) som ger ut 10-15 titlar per år inom samhällsvetenskap, politik, historia, poesi, fredsfrågor och demokratifrågor. Vi ger också ut *Journal of Resistance Studies* som är en akademisk tidskrift med Peer review-process.

Vi bedriver en Writers Residence där författare, forskare, studenter och andra skribenter kan hyra in sig för att jobba med texter. Utöver ett tiotal sängplatser har vi ett bibliotek med över 20.000 band böcker om ickevåldskamp, sociala rörelser och andra samhällsfrågor. Vi håller även skrivarkurser och seminarier på olika samhällsrelevanta teman.

2. Vår verksamhet är i sin helhet i linje med föreningens verksamhetsplattform. När vi har besökande skribenter planerar vi att några gånger ha offentliga möter om aktuella teman. Vissa av dessa kan komma att läggas till Litteraturhuset. Vi har vid flera tillfällen själva föreläst på olika arrangemang i Litteraturhuset genom åren.

3. Vi ger ut en stor bok om Göteborg under andra världskriget under våren och planerar för ett möte/föreläsning/samtal i samband med lanseringen. Fler boklanseringar och debattmöten under 2024 som kan bli aktuella för programpunkter på Göteborgs Litteraturhus: En kommande bok aktuell bok är *Pacifism Today: A Dialogue about Alternatives to War in Ukraine* som kommer på svenska under våren. En annan bok som är på gång i år handlar om kärnkraftsavfallets hantering och problem. Aktuellt igen nu som regeringen och industrin vill bryta med folkomröstningen

5. Göteborgs lokalavdelning av Centrum för Marxistiska Samhällsstudier (CMS)

1. Vi är en ekonomisk förening och vår lokalavdelning har organisationsnummer 857209-4608. Vi är alltså lokalavdelningen för en rikstäckande förening vars övergripande mål är att "främja forskning, utredningsarbete och studier vad gäller samhällenas historiska utveckling, samtida förhållanden och framtida utvecklingstendenser". Huvuddelen av verksamheten består av läsecirklar. De senaste åren har det blivit mer och mer att vi inkluderat även skönlitterära texter i vår verksamhet.

Vi har under flera år arrangerat ett populärt "höstseminarium" i november dit vi bjuder in olika typer av föreläsare. Temat har varit om bland annat Rosa Luxemburg, författaren Peter Weiss och senaste gången om Fred och folkbildning (om civilsamhällets och utbildningsförbundens roll i en bred fredsörelse). Vi har nu ändrat inriktning och haft olika "brunchseminarier" på söndagar med inbjudna föreläsare och servering av enklare mat. Den 11 februari kommer vi att arrangera nästa brunchseminarium i samband med SVT:s visning av sista avsnittet av "Historien om Sverige" då skribenten och ekonomihistorikern Ann Ighe kommer och inleder en diskussion om programmet på historiematerialistisk grund.

2. Vi tror att vår verksamhet skulle passa väldigt bra utifrån de kriterier ni uppger i er verksamhetsplattform. Vi är en helt fristående och partipolitiskt obunden verksamhet fastän vi stått Vänsterpartiet nära och ofta fått tillgång till deras lokaler på 2:a våning i samband med våra arrangemang.

3. Vi hoppas kunna bli medlemmar främst för att kunna arrangera våra brunchseminarier på Litteraturhuset men eventuellt även andra typer av läsecirklar eller offentliga föreläsningar.

6. Hegas bokförlag AB

1. Vi är ett bokförlag som ger ut lättläst litteratur för barn och unga som brinner för allas rätt till läsning. Vår målsättning är att väcka läslust som i sin tur leder till fortsatt läsande. Organisationsnummer: 556301-9008. Organisationsform: Aktieföretag

2. Vi delar Litteraturhusets värdering om att skapa samhällsengagemang, inkludering och engagerande kultur- och läsoplevelser. Vi tänker anordna alltifrån bokreleaser till event för bibliotekarier eller våra författare. Syftet kan vara fortbildning, eller inspirationsträffar för att utbyta erfarenheter och lärdomar som gäller barns läsning.

3. Vi vill anordna en bokrelease för en av våra nya böcker i januari 2024, *Skolbibliotek nu!* Skriven av göteborgsrektorn och göteborgsbibliotekarien Linnea Lindquist och Jonna Bruce. Releasen följs upp med en workshop för rektorer för grundskolor, ledd av Linnea Lindquist den 16 april. Vi ser också fram mot att arrangera releaser för kommande böcker vilkas författare bor i Göteborg med omnejd.

7. Bokförlaget High heel Publishing (associerat medlemskap)

1. Bokförlaget High Heel Publishing ger ut böcker kopplat till trans och queer och bedriver även konstnärlig verksamhet kopplat till text och performance. Förlaget är nystartat och drivs för närvarande genom enskild firma, Zafira Vrba Woodski, organisationsnummer 800128-8268

2. Vi värnar demokrati och yttrandefrihet genom att sätta transpersoner och queeras erfarenheter i fokus. Vi beskriver bäst vår egen verklighet. Förlaget är baserat i Stockholm men har ett stort kontaktnät i Göteborg och samarbetar redan med lokala poeter. Vi hade bokrelease för vår första bok på Litteraturhuset 2/12 2023 och vill jättegärna arrangera fler saker i huset. Det saknas ett liknande hus i Stockholm!

3. Vi vill gärna göra något kring West Pride och spånar på ett program tillsammans med MC Coble och Louise Wolthers som gav ut en konstbok om transitioner tidigare i år. Deras bok har mycket släktskap med vår första bok Transtillstånd och det vore roligt att göra något tillsammans nu när det finns mer utgivning av konstböcker med transtematik.

8. Fri press

Fri Press startade sin verksamhet i Göteborg 1969. Enkla häften trycktes i Experimentgymnasiets källare på vaktmästarens Gestetner dupliceringsmaskin. Snart skaffade vi egen utrustning och förlaget blev en del i den så kallade stencilpoesirörelsen tillsammans med bland andra Eric Fylkeson och Bruno K Öijer med deras Feber och Guru Papers. Fri Press första egna lokal låg i Olskroken och när stadsdelen revs flyttade vi till Kvarnbyn i Mölndal. Adressen är idag Fridens höjd utanför Rävlanda.

Vi är tre medarbetare men två bor i Malmö respektive Leipzig. Under åren har det blivit flera skrifter med essäer och dikttolkningar av äldre tiders kinesiska poeter och japanska haikumästare och böcker med samtida svensk haiku. Sedan några år ger vi ut Haikumagasinet med klassisk japansk haiku blandad med samtida av svenska poeters dikter. Dessa illustreras av professionella och semiprofessionella illustratörer men också av gymnasieelever. Nu under våren kommer dubbelnumret HM # 6-7. Haiku-utgivningen har lett till ett nära samarbete med Svenska haikusällskapet. Dess ordförande och tidigare Tokyo-ambassadören Lars Vargös översättning av nobelpristagaren Yasunari. Kawabatas roman Med regnbågen som sällskap ledde till att vi kunde ge ut den första västerländska översättningen. I november gav förövrigt bokförlaget Penguin ut den på engelska.

Förlaget publicerar mellan ett dussin och ett tjog titlar per år, oftast i relativt små upplagor, allt i nära samarbete med författarna. En betydande del är poesi skriven av allt ifrån etablerade poeter till debutanter. Vi eftersträvar tematisk och konstnärlig bredd. Dock undviker vi dystopier och sådant som signalerar defaitism – en tradition vi håller vid

liv. Det blir också, som nämnts, romaner, liksom novell- och essäsamlingar, böcker om konst, reseskildringar, biografier och vetenskap – också hybridtexter innehållande fri prosa och sakprosa med lyriska inslag. De senaste åren har vi kommit att nätverka mer med andra mindre förlag och kulturarrangörer. Till höjdpunkterna hör det återkommande "Tranås At The Fringe".

Vi ser nu fram emot möjligheterna att få samverka och utvecklas i föreningen Göteborgs Litteraturhus. Sett till dagens medlemsmatrikel och aktuellt och arkiverat program torde det ge tillfälle för givande utbyte inom flera intresseområden. Vi kommer att finna fler beröringspunkter och samarbetsformer med andra förläggare, författare, översättare, kritiker och hos en blandad publik. I den levande repertoaren av arrangemang kanske vi också kan bidra till samtal om det litterära landskapet för mindre förlag. Samtal om litteraturens betydelse i ett större sammanhang än den individuella läsoplevelsen kan vara stimulerande.

Vi tycker om när poesi och andra texter också läses upp och deltar gärna och skapar själva gärna möjligheter för detta. Kanske kan till exempel "handarbete i berättarcafé" locka göteborgare – vi har provat det i Malmö. En viktig fråga vi gärna vill lyfta, är hur poesi idag kan ha betydelse i kampen för klimat, natur och tillhörande ideologier. Som ett led i detta släppte vi i höstas antologin *Resiliensen* – på Göteborgs Litteraturhus. Vi tänker såklart också att fler boksläpp kan hållas här. Sett till Göteborgs Litteraturhus verksamhetsplattform kan kanske föreningen nämnas som medarrangör även är Fri Press har boksläpp på andra platser. Vårt nätverk sträcker sig också till grannlandet Finland. Nyligen gav vi ut Dikter i urval av den finlandssvenske poeten Nicko Smith. Diktsviten *Låt hjärtat tala hjärtats språk* av Eva-Stina Byggmästar fick ett gott bemötande och snart kommer hennes uppföljare *Snöapan*. Under året väntar en rad utgivningar, några med författare vi tidigare givit ut – andra för första gången.